

Van het bestuur

Op stap met Albertus Perk 2010

Ook dit jaar organiseerde de werkgroep Monumentenzorg in de zomermaanden weer een aantal excursies langs plekken die belangrijk zijn voor de Hilversumse cultuurhistorie.

De mei-excursie bracht de deelnemers ver terug in de tijd, namelijk de prehistorie. Sander Koopman fietste voorop langs de grafheuvels op de hei en andere overblijfselen van de oudste bewoners van het Gooi. Heftige regenbuien zorgden ervoor dat het aantal deelnemers zeer beperkt was. Maar voor Sander *the show must go on*. De (natte) deelnemers kregen er geen spijt van

want behalve de grafheuvels bezochten zij nog tal van prehistorische plekken zoals de Zanderij en de Aardjesberg, waar de eerste bewoners vruchtbare grond vonden voor hun akkers. Voor degenen die zich door de regen lieten weerhouden om mee te fietsen: volgend jaar krijgen we een reprise met hopelijk beter weer.

Hilversum Fabrieksstad was het motto van de juni-excursie. Evenals vorige jaren namen Frank Welgemoed en Egbert Pelgrim ons mee naar de tijd dat de industriële revolutie doordrong tot het Gooi. Zij wandelden langs bekende en onbekende plekken in het dorp waar fabrieken en bedrijven een rol speelden.

De mei-excursie naar de grafheuvels op de heide was een natte aangelegenheid. Toch hadden de thuisblijvers ongelijk. (foto: P.H.)

Piet Bakker leidde de deelnemers van de excursie in juli over de Algemene Begraafplaats aan de Bosdrift. Behalve aan de begraafplaats werd ook een bezoek gebracht aan de aula, die helaas in deplorabele staat verkeert. Als deskundige op het gebied van monumentaal groen stond Piet stil bij de prachtige bomen op de begraafplaats, die werd ontworpen door tuinarchitect L.A. Springer. Maar ook besteedde hij aandacht aan de vele bekende Hilversummers die op de begraafplaats een laatste rustplaats hebben gekregen. Het graf van de onlangs overleden Nardus riep bij de deelnemers veel herinneringen op aan deze opmerkelijke Hilversummer. Op de eerste zondag van augustus verzamelde een groep van niet minder dan honderdenvijftig belangstellenden zich op de joodse begraafplaats aan de Vreelandseweg. Hans Roos vertelde daar over de ge-

In juli leidde Piet Bakker een groep rond over de Algemene begraafplaats aan de Bosdrift. (boven, foto: Pieter Hoogenraad) Hans Roos vertelde opnieuw een grote groep belangstellenden iets over de geschiedenis van de joodse begraafplaats aan de Vreelandseweg. (rechts, foto: EJP)

schiedenis van deze bijzondere begraafplaats die dateert uit het midden van de achttiende eeuw. Hij stond onder meer stil bij de traditionele joodse gebruiken bij begrafenissen. Na zijn inleiding leidde hij de deelnemers samen met andere leden van de Hilversumse joodse gemeenschap rond over de begraafplaats. Zij wisten op boeiende wijze antwoord te geven op de vele vragen van de geïnteresseerde bezoekers.

Pieter Hoogenraad

Ons archief toegankelijk gemaakt

Er zit in het archief van onze historische kring veel interessant materiaal. Er zijn zo'n 450 boeken, waarvan 70% over Hilversum en 20% over de regio Gooi en Vechtstreek. Verder een kast met vijf laden vol met krantenknipsels, gesorteerd op onderwerp, een (brand)kast met meer dan 3.000 dia's die enkele jaren geleden zijn gebruikt voor het maken van twee CD's en ook nog ruim 100 glasdia's, geschonken door de woningbouwvereniging "Atrium", met afbeeldingen van Hilversumse woningen en van enkele interieurs. Ook is er nog het bestuursarchief van "Albertus Perk" over de periode 1975-2008 met de volgende inhoud: correspondentie, statuten en statutenwijzigingen, jaarredes van de voorzitter, financiële overzichten, verslagen van ALV's, notulen. Dan was er nog een map met de verslagen van de voorloper van "Albertus Perk", de "Vereniging Gooise Geslachten". Daarnaast mappen over speciale projecten zoals: Beschrijving van het Verzet 1940-1945, Behoud NSF-schoorsteen en nog zeven mappen met informatie "Binnenstad". Er is een complete set van *Eigen Perk* 1977-2009 en diverse publicaties die zijn uitgegeven door onze Historische Kring. Er zijn resterende losse nummers van *Eigen Perk* vanaf 1977. Er is een uniek exemplaar van het *Gedenkboek Hilversum 1424-1924*, met voorin handtekeningen van de gemeentebestuurders uit 1924. Ten slotte waren er nog de Statuten en Huishoudelijk Reglement 1932 van de Arbeidersbouwvereniging "Hilversum".

Omdat ik het jammer vond dat ons archief in de Torenlaankerk niet gemakkelijk toegankelijk was voor leden van de Historische Kring en andere belangstellenden, heb ik in juni 2010 een afspraak gemaakt met Karin Abrahamse, hoofd van het Streekarchief Gooi en Vechtstreek. Als iemand namelijk iets wilde inkij-

ken of een onderzoek wilde uitvoeren, moest – uitsluitend tijdens kantooruren – er altijd een bestuurslid mee naar het archief in de Torenlaankerk.

Toegankelijk maken

Na enkele gesprekken en uitgebreid overleg in bestuursvergadering is besloten het materiaal simpeler toegankelijk te maken voor een ieder. Dat is gebeurd op de volgende manier. De lijst met boeken is in eerste instantie voorgelegd aan het Streekarchief, met de vraag in welke boeken zij geïnteresseerd zijn. Dat heeft geresulteerd in een lijstje van een kleine vijftig boeken die daar in de collectie ontbraken. Die zijn geschonken aan het Streekarchief, waar ze zijn beschreven in de catalogus en voor iedereen toegankelijk zijn. De overige boeken zijn naar de Openbare Bibliotheek gegaan. Ruim 200 boeken zijn voorzien van een chip en opvraagbaar via de normale uitleenprocedure, ongeveer 180 stuks (reeds in hun bezit) zijn in de verkoop gegaan en een zestigtal "kwetsbare" exemplaren worden gebruikt voor tentoonstellingen en gaan als ze niet te zien zijn naar de magazijnopstelling.

De volgende stap betreft het overige materiaal dat ook voor iedere belangstellende, lid of geen lid, toegankelijk zou moeten zijn. Omdat de krantenknipsels heel vaak door ons bestuurslid Kees van Aggelen worden gebruikt, is de ladekast overgebracht naar de zolder van de Fabritiussschool. De dia's worden in bruikleen gegeven aan Krijn Brouwer, die af en toe nog lezingen geeft waarbij gebruik wordt gemaakt van deze dia's. De 105 glasdia's worden in bewaring gegeven bij het Streekarchief, met de bedoeling deze te scannen en toegankelijk te maken via de website van het Streekarchief www.gooienvechthistorisch.nl. De map met Statuten en Huishoudelijk Reglement van ABV Hilversum is geschonken aan het Streekarchief en opgenomen in de collectie aanwinsten. De zeven mappen Binnenstad zijn doorgegeven aan Roel Leenders, lid van de Werkgroep Monumentenzorg.

In bewaring bij Streekarchief

Alle overige hierboven genoemde zaken, met uitzonderingen van de restexemplaren *Eigen Perk*, zijn in bewaring gegeven bij het Streekarchief. Er wordt geen geld gevraagd voor de opslag, maar er zijn wel enkele voorwaarden, te weten: de informatie moet groten-

Nico Leerkamp bezig met het ordenen en toegankelijk maken van het verenigingsarchief. (foto: Nico Leerkamp)

deels openbaar zijn, er wordt geen vernietigbaar materiaal opgenomen (ledenadministraties, financiële bescheiden anders dan jaarrekeningen), en het archief moet schimmelvrij en vrij van ongedierte zijn. Omdat in de Torenlaankerk niet vochtig was is een schimmeltest niet nodig gebleken. Voor de overgang moest nog wel het een en ander gebeuren. Bij alle in het archief opgenomen papieren (Beschrijving van het verzet 1940-1945, Behoud NSF-schoorsteen, correspondentie, statuten en statutenwijzigingen, jaarredes van de voorzitter, financiële overzichten, verslagen van ALV's, notulen) moesten de nietjes worden verwijderd. Gelukkig niet bij de complete set van *Eigen Perk*, omdat de daarvoor gebruikte nietjes roestvrij zijn. Dat was voor twee personen anderhalve dag 'ontnieten'. Daarna gingen alle 44 mappen naar het Streekarchief, waar de inhoud per map werd uitgepakt en overgebracht in ruim honderd standaardmappen, die weer in standaarddozen werden verpakt. Alle mapjes en dozen moesten van etiketten worden voor-

zien. Het archief en ook alle geschonken materiaal is veilig opgeborgen in de archiefbewaarplaatsen van het Streekarchief. Met als beloning dat het binnenkort mogelijk is via de website of in de studiezaal van het Streekarchief de plaatsingslijst op te vragen en aan te geven welke van de 110 mappen men wil opvragen om in te zien.

Overeenkomst

De overeenkomst van inbewaringgeving is opge maakt en ondertekend op 16 juli 2010. De overeenkomst is aangegaan voor een periode van 10 jaar. De Historische Kring, bewaringgever, blijft eigenaar van het in bewaring gegeven archief. Voor wie het nog niet weet: het Streekarchief Gooi en Vechtstreek is gevestigd in het Stadskantoor aan de Oude Enghweg 23, 1217 JB Hilversum. De openingstijden van de studiezaal zijn: maandag 9-13 uur, dinsdag tot en met vrijdag 9-17 uur. Het telefoonnummer is 035 629 26 46.

Nico Leerkamp, secretaris